

Koniec XX i początek XXI wieku w medycynie to nie tylko niebywały postęp, ale też upadek hegemonii profesjonalistów i przyrost dominacji konkurencyjnych wobec nich sił (Light 2000). Ogromną rolę w tym procesie odgrywają nowe media (w tym zwłaszcza internet), który staje się miejscem poszukiwania wiedzy medycznej, oraz przestrzenią komunikacji i zawiązywania się wspólnot wokół pewnych problemów zdrowotnych. Dzielenie się informacjami, ale też zaufanie do konkretnych praktyk medycznych są podstawą zawiązywania się wspólnot epistemicznych, skupiających wokół określonych problemów związanych ze zdrowiem lub chorobą przedstawicieli różnorodnych grup - lekarzy, pielęgniarki, różnego rodzaju ekspertów, ale i pacjentów i ich rodziny, polityków czy nawet celebrytów - biorących udział w dyskusjach, wymieniających się informacjami, planujących dalsze działania, w tym także w sferze polityk publicznych.

Wspólnoty epistemiczne skupiają się wokół użycia procedur medycznych, które mogą być procedurami akceptowanymi (czyli z zakresu tzw. medycyny opartej na dowodach, EBM), oficjalnymi, akceptowanymi, ale niefinansowanymi publicznie, albo nieakceptowanymi przez system ochrony zdrowia (i tym samym niefinansowanymi).

Celem projektu będzie opisanie dynamicznie zmieniającego się pola ochrony zdrowia. Pole to kluczowa kategoria teorii klasycznego francuskiego teoretyka Pierre'a Bourdieu, która opisuje relacje zachodzące w wycinku struktury społecznej. Osoby i grupy uczestniczące w polu ochrony zdrowia mają podobne cele, koncentrują się wokół pewnych wartości społecznych, rywalizują o pozycję w jego obrębie. Pole ochrony zdrowia jest dynamiczne. Jego uczestnicy nie tylko walczą o pozycję, a wręcz dominację, ale też o to, by nie zostać z niego usuniętym. Inni dopiero aspirują do bycia jego częścią.

To pole to nasze metaforyczne centrum, medycyna oparta na badaniach naukowych, oficjalna, finansowana z pieniędzy publicznych. Natomiast tytułowe rubieże, to obszar związany z medycyną alternatywną, komplementarną, jak również nowymi praktykami, nieusankcjonowanymi (być może jeszcze) w prawie ani procedurach medycznych.

Projektowane badania będą bazowały na analizie kilku wybranych przykładów tworzenia się takich właśnie wspólnot wokół problemów zdrowia i ich walki o pozycję w opisywanym obszarze. Wśród nich będą tak różnorodne przypadki, jak np. walka o stosowanie marihuany medycznej, opieka okołoporodowa i napięcia wokół medykalizacji tego obszaru, czy działania ruchów antyszczepionkowych. Wspólnota epistemiczna skoncentrowana wokół wiary w to, że jest to praktyka skuteczna, która powinna być finansowana i legalna wprowadziła marihuanę medyczną w pole ochrony zdrowia.